

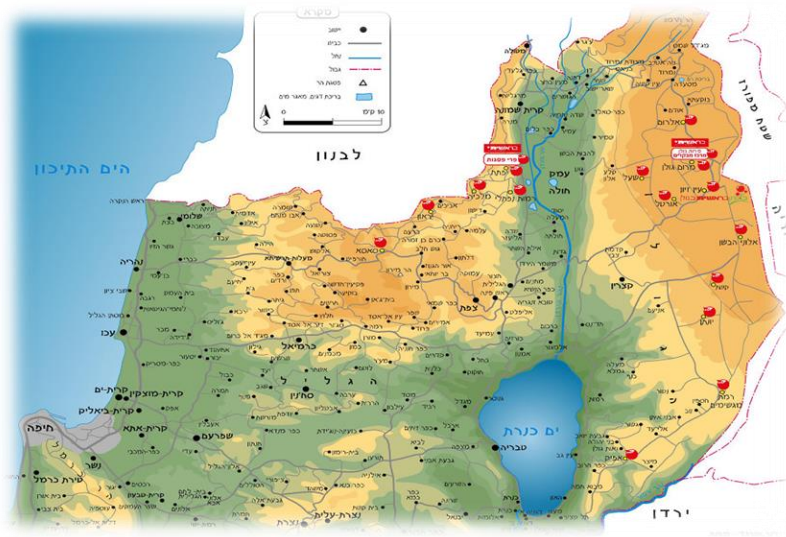
נתי"ב/אנסין -
מיקום זיהוי ותאור יחידות נופ
(שאלת חובה)

אילת כ"ץ -
תוכנית היל"ה

הנושאים בהם נעסוק

- מיקום ות"ז של מדינה/חבל/אזור
- זיהוי יחידות נוף
- תאור יחידות נוף
- הדגמה מבחינות 12 ובגרות

מפות שנזדקק להם בהוראה ובלמידה

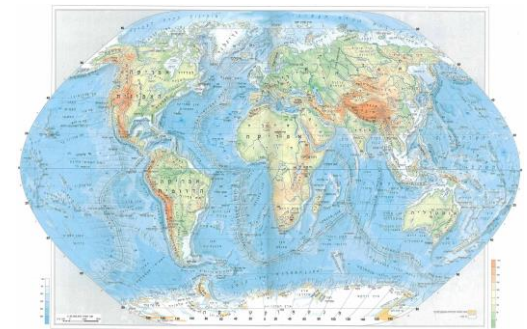
מדינה

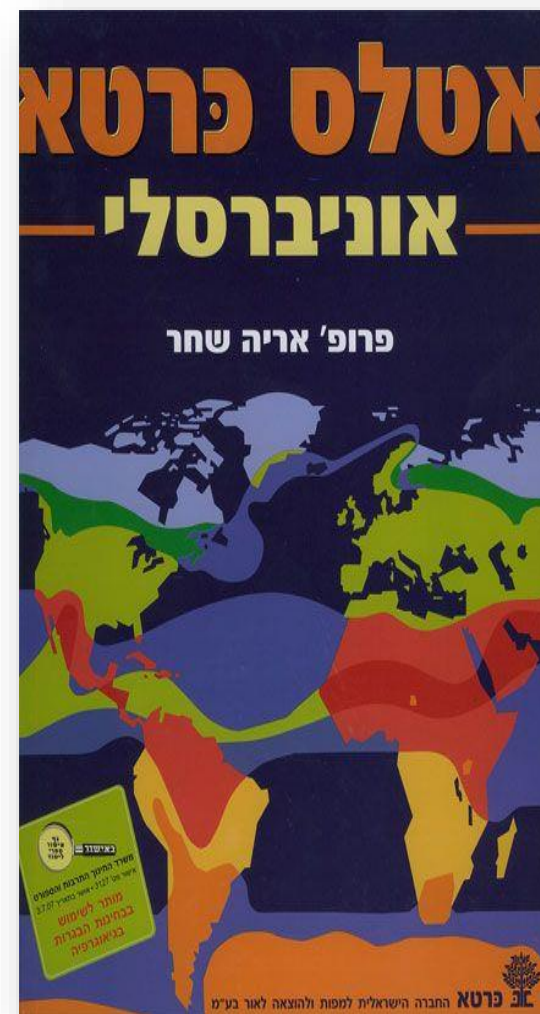
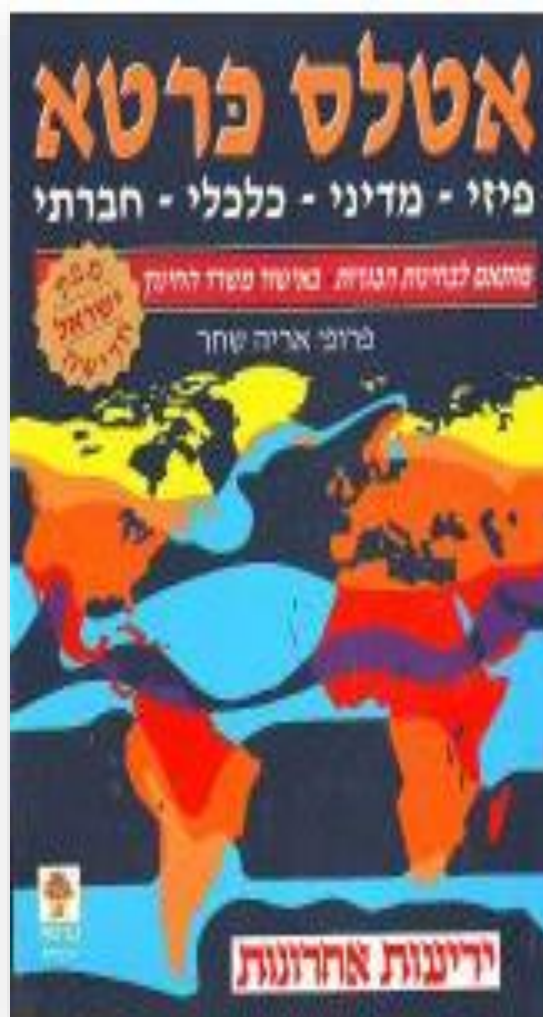
יבשת

עולם

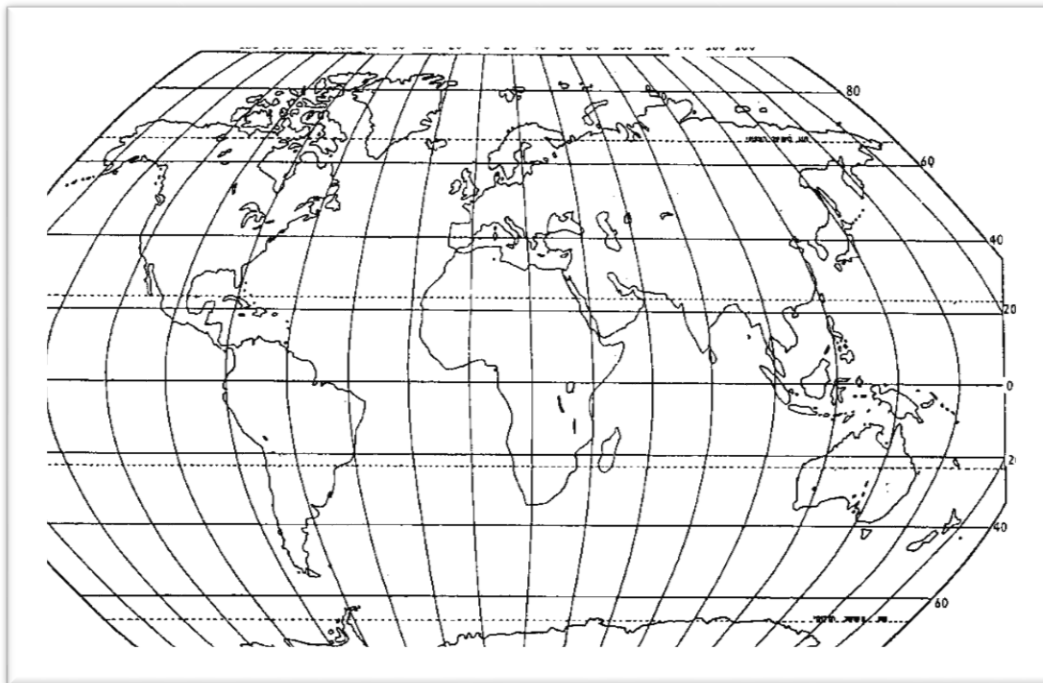
אטלסים מאושרים לשימוש בבחינה

מיקום ות"ז של מדינה

מיקום ות"ז של מדינה

- מציאת מדינה בעזרת מפתח השמות ("אינדקס")
הנמצא בסוף האטלס
- ציון קווי אורך ורוחב.

מיקום ות"ז של מדינה - הדגמה

שאלות מנחות:

- בין אילו קווי רוחב ואורך נמצאת קולומביה?
- מהו מיקומה של קולומביה ביבשת ובעולם?
- מיהן שכנותיה?
- האם יש לה מוצא לים?

**זיהוי וחלוקה ליחידות נוף על פי
טופוגרפיה/גובה**

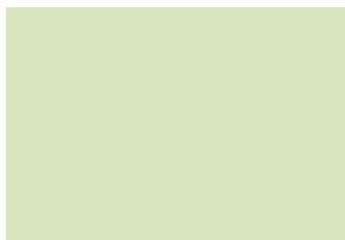
זיהוי יחידות נוף על פי גובה (טופוגרפיה) = צבע

שפלה

200 – 1000 מ'

מישור

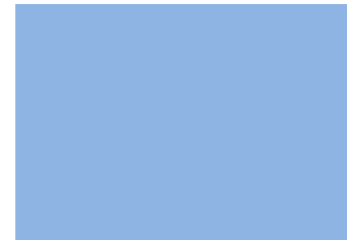
0-200 מ'

עמק

מתחת ל-0 מ'

מים

רמה

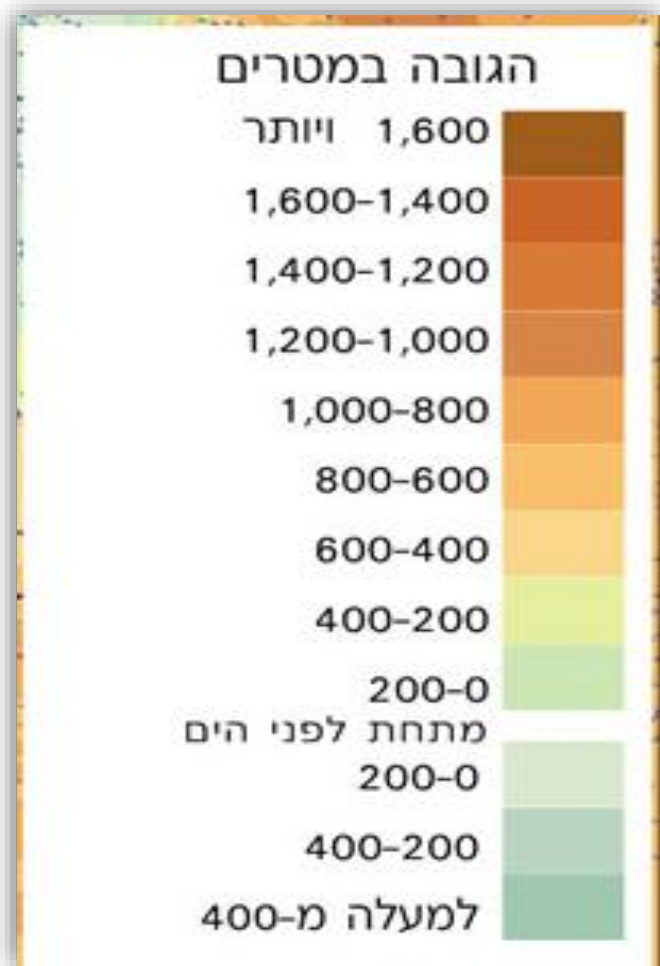

הרים

1000 מ' ומעלה

במפה פיסית – הצבע מסמל גובה

- עמקים – 0 מטר ומטה
- מישור חוף - 0-200 מטר
- שפלה – 200-1000 מטר
- הרים – 1000 מטר ומעלה
- רמה - אזור שטוח הנמצא בגובה

שימו לב! ישנם שינויים בסקלת הגובה בין מהדורות האטלסים.

מה שואלים בבחינת הבגרות?

אפשרויות לזיהוי יחידות נוף:

1. חלוקת המדינה ל-3-4 יחידות נוף.
2. ציון שמות ערים, מציאת הערים, זיהוי גובהן, מתן שם ליחידת הנוף.
3. מפה סכמטית מחולקת וממוספרת, התלמיד צריך לציין איזו יחידת נוף מתאימה לכל מספר.

יחידות נוף – הדגמה על קולומביה

שתי אפשרויות:

אפשרות ראשונה

1. א. ציין שלוש יחידות נוף בקולומביה השונות זו מזו.

ב. בחר באחת מיחידות הנוף, תאר שני מאפיינים פיזיים ומאפיין אנושי אחד של היחידה.

אפשרות שנייה

2. לפניך שלוש ערים: בוגוטה, בואנוסאירס, מיטו.
מצא אותן, ציין את גובה כל אחת מהן, תן שם ליחידת הנוף בה כל אחת נמצאת.

יחידות נוף – הדגמה על קולומביה

מישור חוף

מישור פנימי

יחידות נוף – הדגמה על קולומביה

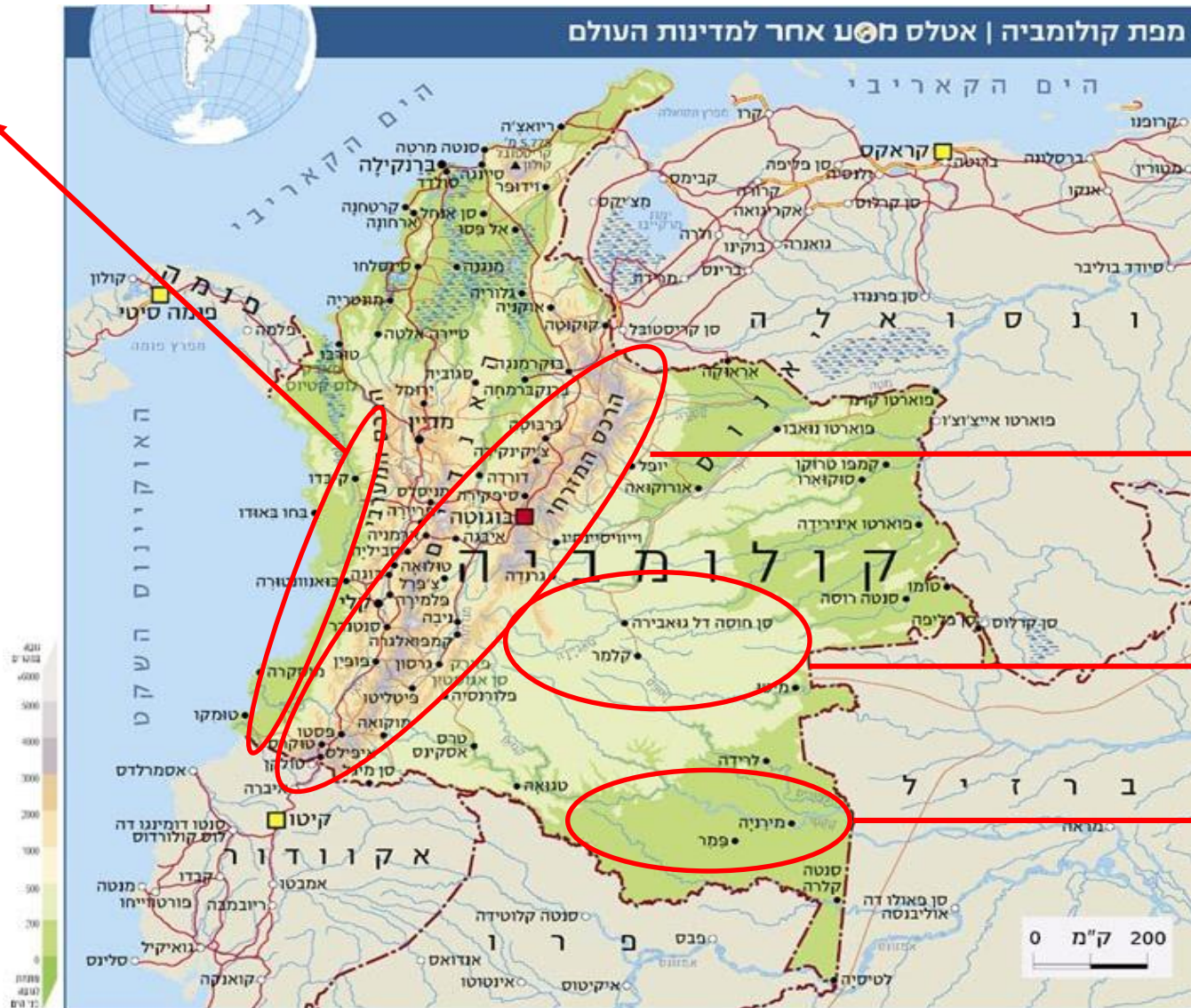

מישור חוף

שפלה

מישור פנימי

יחידות נוף – הדגמה על קולומביה

הרים

שפלה

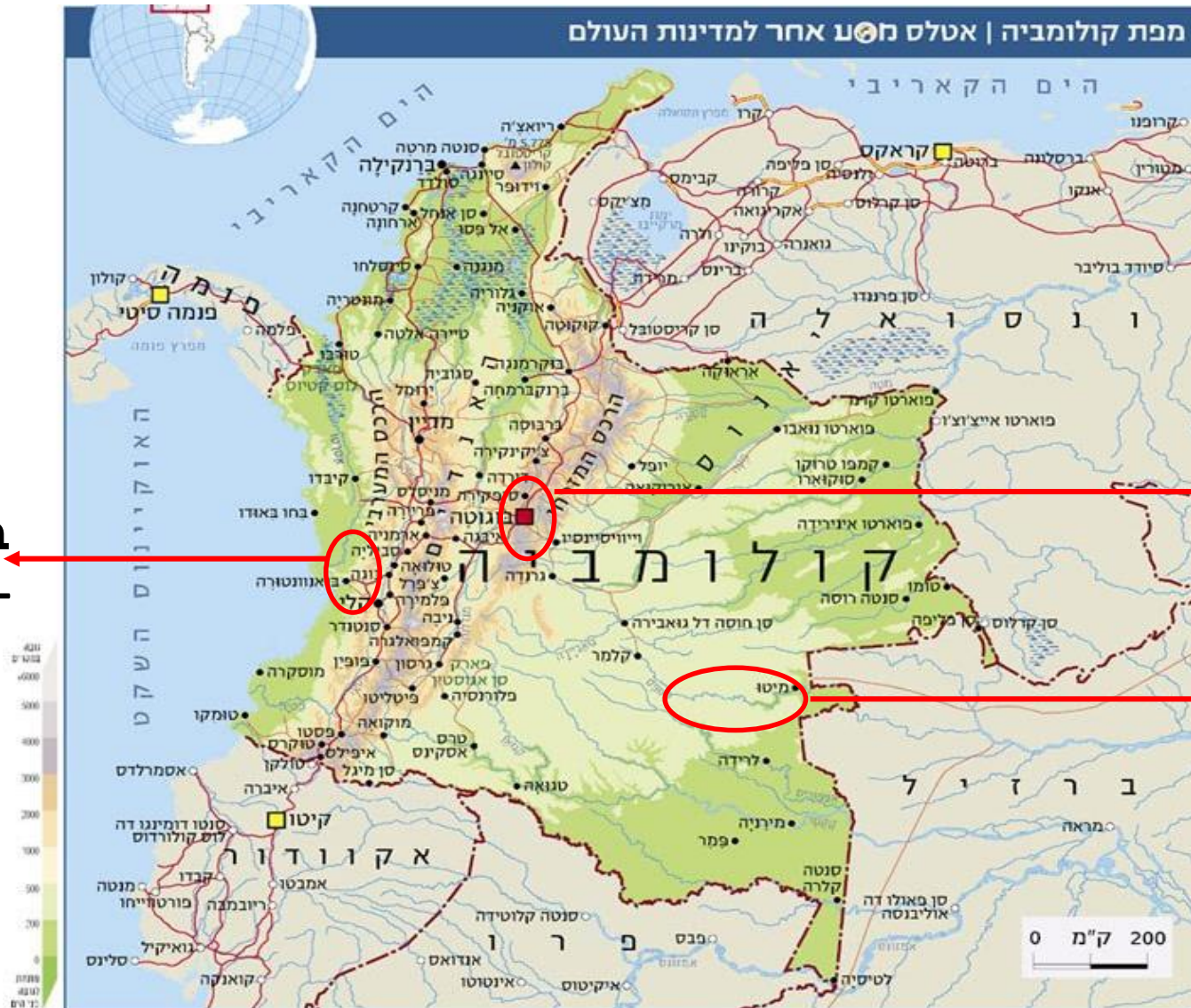
מישור פנימי

מישור חוף

קושי בחלוקה ליחידות נוף הדגמה על ספרד

ערים – הדגמה על קולומביה

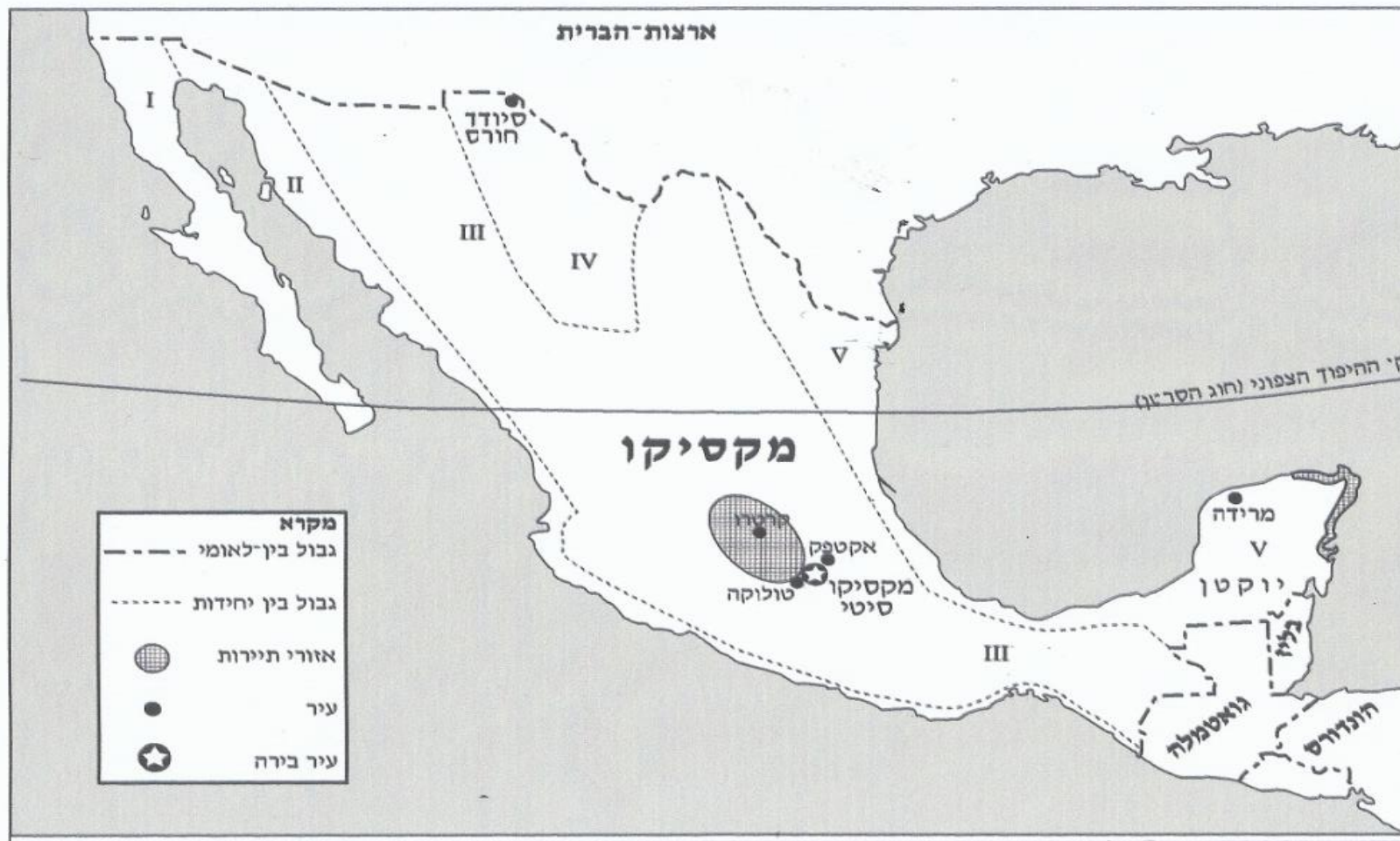

בוגוטה
הרים

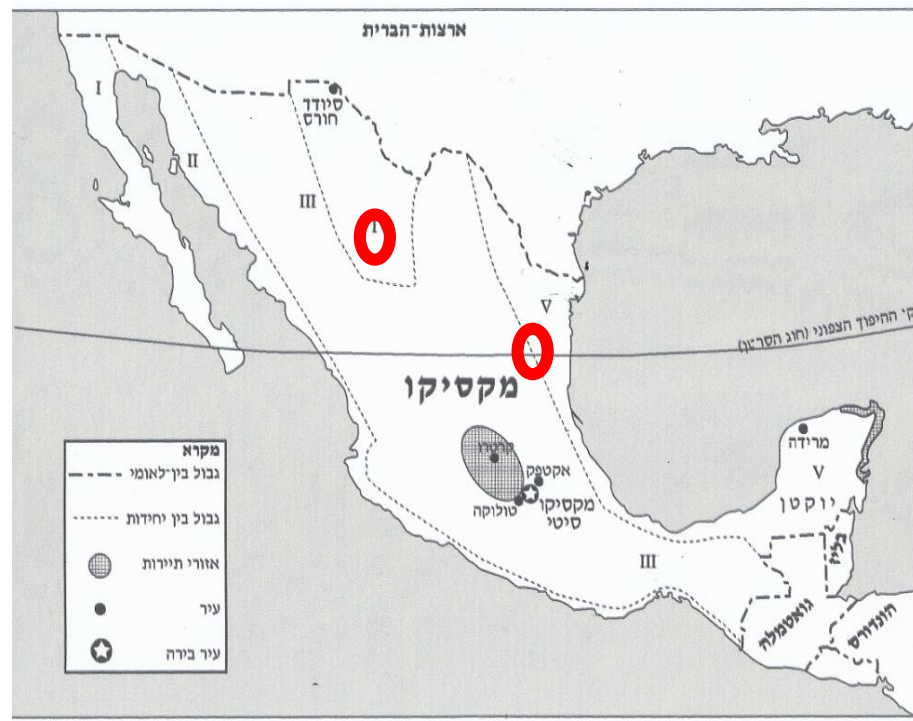
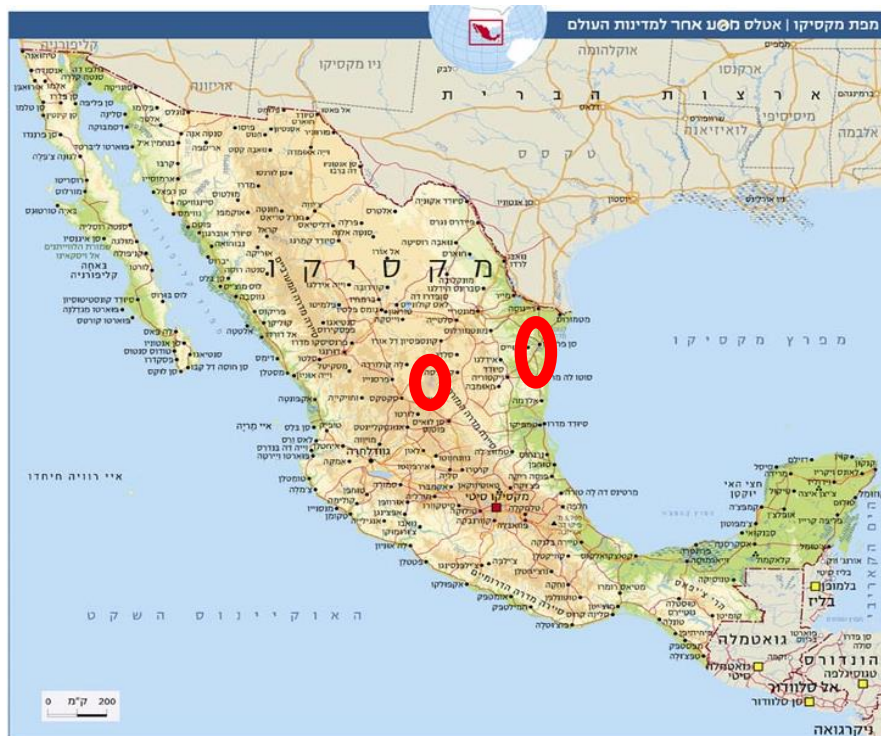
מיטו -
שפלה

בואנונטורה
– מישור
חוף

מפה סכמתית מחולקת וממוספרת – הדגמה על מקסיקו- שאלת בגרות

מפה סכמתית מחולקת וממוספרת – הדגמה על מקסיקו- התלמיד צריך לרשום כל מספר את שם היחידה

תאור יחידות נוף:

מאפיינים

פיסיים

ואנושיים

אכמ"ת

אכמ"ת

תיאור יחידות נוף – אכמ"ת

אם אין רצף בין שתי יחידות נוף זהות, אז אלה הן למעשה שתי יחידות נוף נפרדות.

אכמ"ת

- **אחוז** - כמה אחוז בערך מהווה שטח היחידה מכלל המדינה?
- **כוונים** - היכן מצויה היחידה? האם היא רוחבית או אורכית.
- **מבנה** - מה גובהה? מהי צורתה? צרה? רחבה?
- **תופעות** - האם יש משהו מיוחד ביחידת הנוף? ביצות, נהרות, אגמים, דיונות חול?

תיאור יחידות נוף – אכמ"ת

מישור

עמק

הר

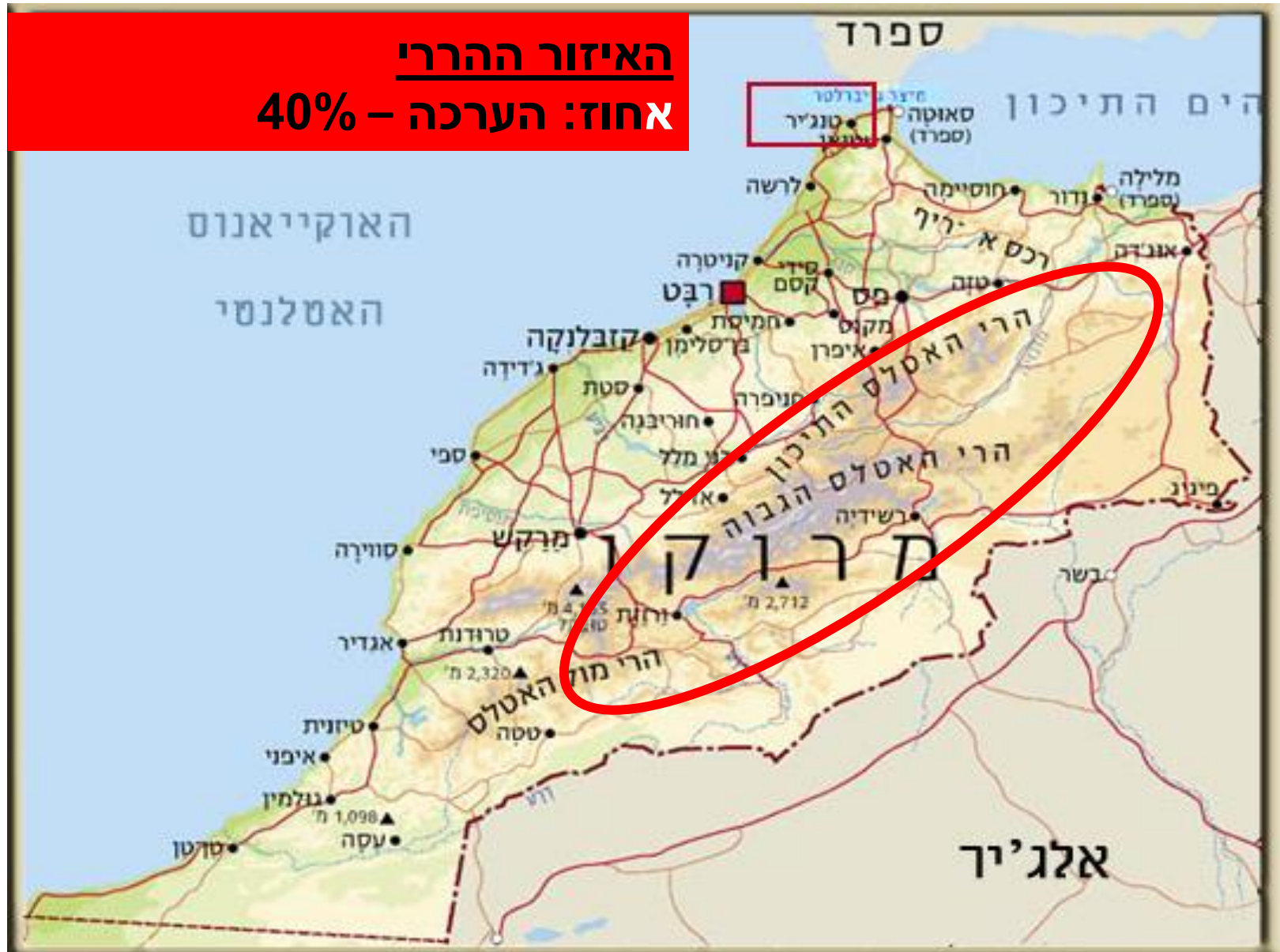
שפלה

הדגמת אכמ"ת במרוקו

האיזור ההררי

אחוז: הערכה – 40%

הדגמת אכמ"ת במרוקו

האיזור ההררי

כיוונים: אורכי ובמרכז המדינה

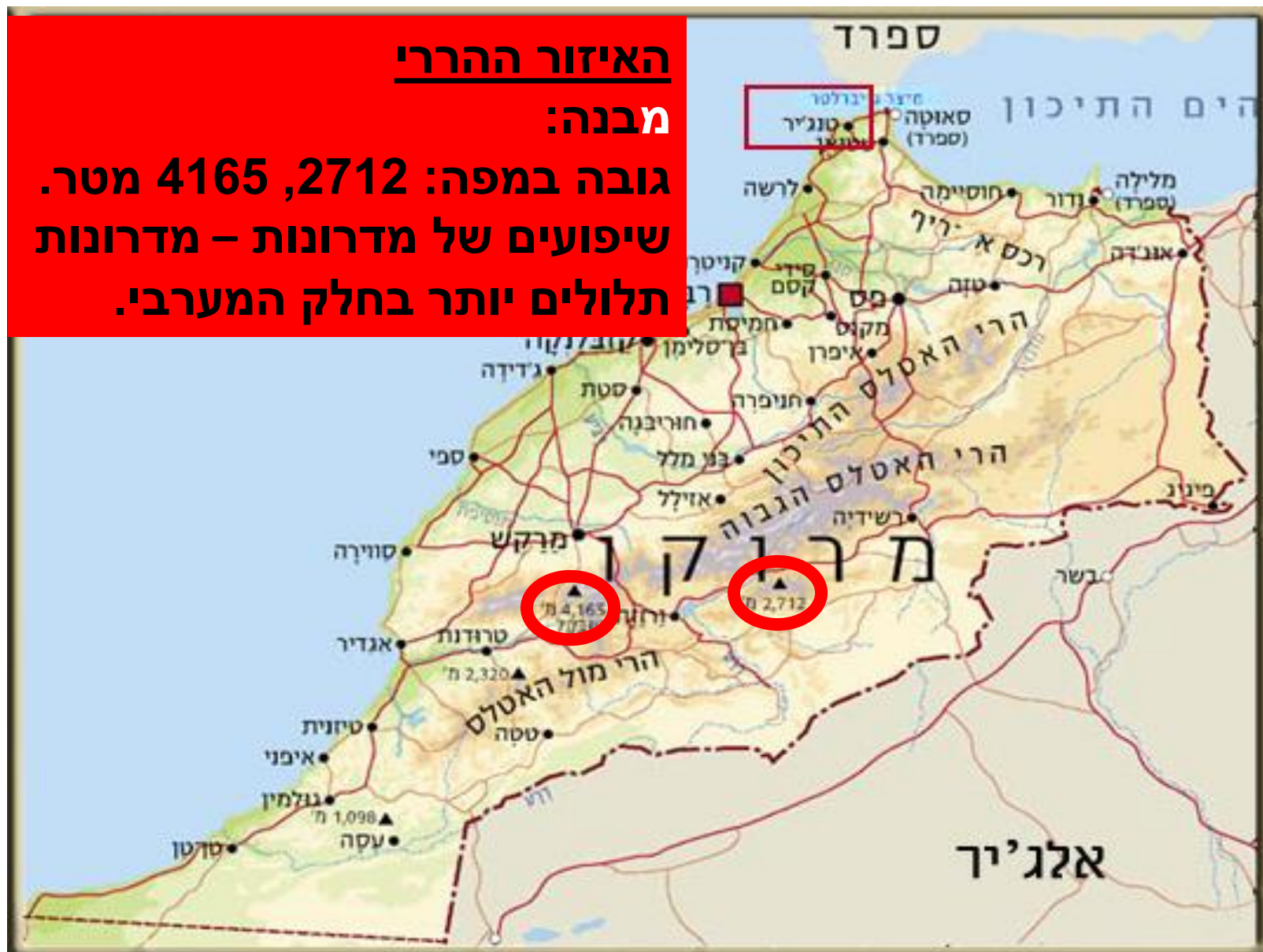

הדגמת אכמ"ת במרוקו

האיזור ההררי

מבנה:

גובה במפה: 2,712, 4,165 מטר.
שיפועים של מדרונות – מדרונות
תלולים יותר בחלק המערבי.

הדגמת אכמ"ת במרוקו

האיזור ההררי

**תופעות: האיזור ההררי משמש
קו פרשת מים. לחפש נהרות**

מבט אל הרי האטלס

הבדלים בצורת חוף

הבדלים בצורת חוף- תארו את השוני בין מישור החוף המזרחי למערבי

עמק ועמק נהר

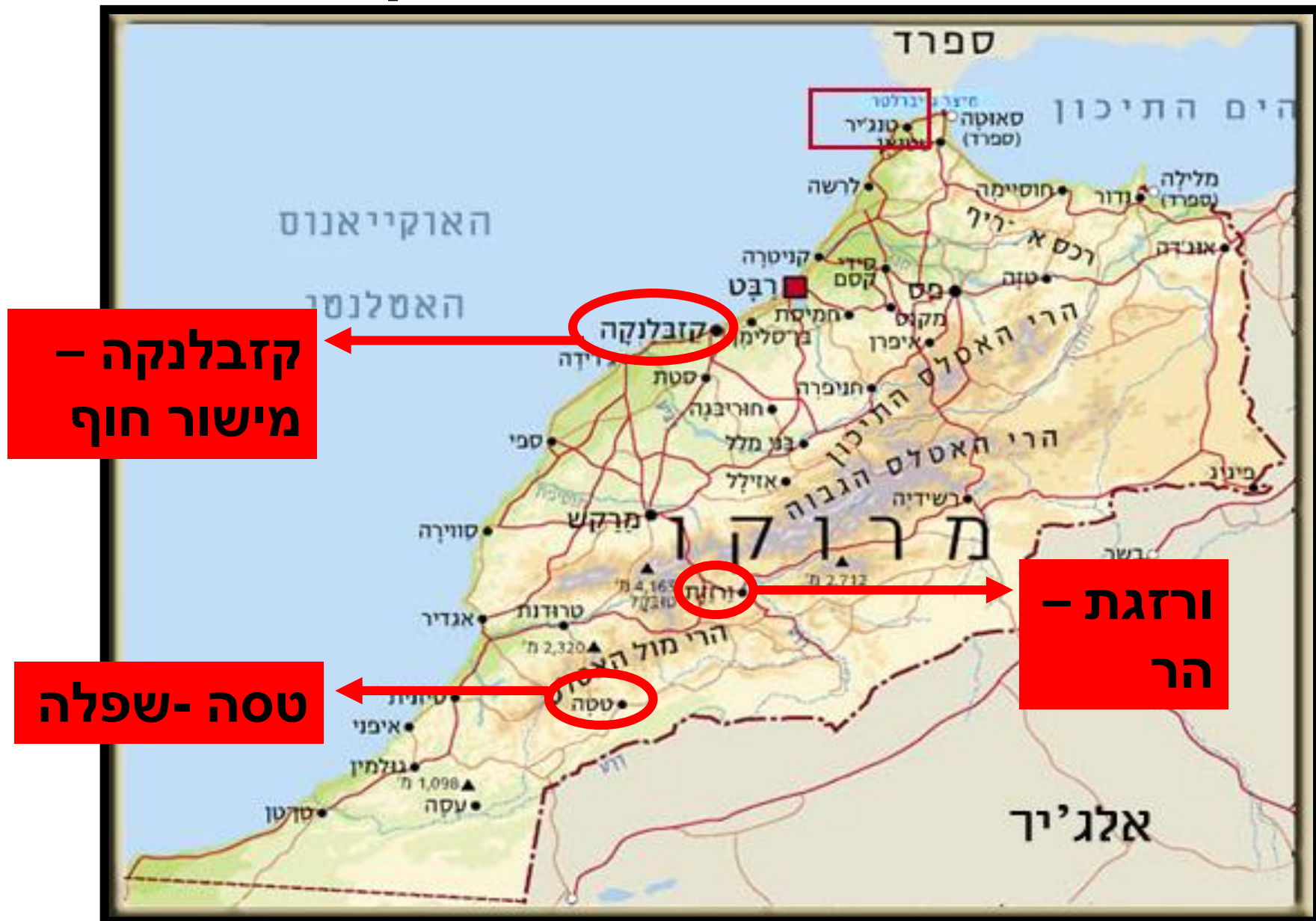
הדגמה של 3 ערים- מרוקו

לפניך שלוש ערים:

קזבלנקה, טסה/טזה, ורזגת

1. ציין את גובהן של כל אחת מהן,
2. ציין את שם יחידת הנוף של כל אחת מהערים

הדגמת 3 ערים במרוקו

מאפיינים פיסיים ואנושיים

**התלמיד צריך להכיר ולדעת מהם
מאפיינים פיזיים, ומהם מאפיינים
אנושיים.
לדעת להוציא מידע מהמפות,
ולדעת ליישם**

תיאור יחידות נוף – רשימת מאפיינים פיסיים

- גובה טופוגרפי
- הידרולוגיה - מקורות מים (נחלים, אגמים, ימות, ים)
- אקלים - בעיקר תיאור של כמות המשקעים באזור
- מחצבים, חומרי גלם ומקורות אנרגיה
- צמחייה טבעית
- גיאולוגיה
- גיאומורפולוגיה

תיאור יחידות נוף – רשימת מאפיינים אנושיים

- תפרוסת יישובים ביחידת הנוף.
- ערים גדולות
- כלכלה - חקלאות, תעשייה, תיירות
- דרכי תחבורה: כבישים ראשיים, נמלי תעופה, נמלי-ים, דרכי תחבורה נהריים.

הדגמה מבחינת בגרות חורף תשע"ד

חורף תשע"ד – תימן שאלה 1

ענה על שאלה 1 (חובה).

1. יחידות נוף

לפניך שמות של שלוש ערים המצויות ביחידות נוף שונות זו מזו.

— צִנְעָא

— עֵדֶן

— שִׁיבָם (שבאם)

א. ציין מהי יחידת הנוף שכל אחת משלוש הערים מצויה בה. (9 נקודות)

ב. תאר את צפיפות האוכלוסייה, וציין מה מאפיין את ההידרולוגיה ביחידת הנוף שבה מצויה

העיר שִׁיבָם. הסבר את הקשר ביניהם. (7 נקודות)

ג. עיין באטלס.

ציין את שם המִצָר הימי* שתימן שוכנת לחופו, והסבר את חשיבותו הבין-לאומית.

תאר השפעה אפשרית אחת של מצר זה על תימן.

(9 נקודות)

* מִצָר ימי — רצועת ים צרה, בין שטחי יבשה, המחברת בין שני ימים.

סעיף א' כל אחת מהערים בגובה אחר: צנעא- הרים, עדן- מישור חוף, שיבס- שפלה שימו לב אילו מאפיינים נדרשים. הידרולוגיה (פיסי) צפיפות אוכלוסייה (אנושי)

מפת תימן | אטלס חסע אחר למדינות העולם

מקרא למפות

- עיר בירה
- עיר בירה במדינה נובלת
- עיר/יישוב
- עיר גדולה
- עיר בינונית
- עיר במדינה נובלת
- גבול בין מדינות
- גבול זמני/לא מוסכם
- גבול מנהלי/מנימי
- כביש מהיר
- כביש רגיל
- פסגה
- ▲ אתר ארכיאולוגי
- ▲ ימים ואוקיינוסים
- ▲ איים
- ▲ מכרזים ומיצרים
- ▲ ימות ואגמים
- נחל איתן/נהר
- נחל אכזב
- איזור ביצות
- מלחה

הדגמה מבחינת 12

חורף תשע"ד

המדינה היא ספרד שאלה 1 - שאלת חובה

הנושאים: מיקום, שכנות, יחידות נוף (34 נקודות)

סעיף ראשון (12 נקודות)

1. כתוב את שם חצי האי בו נמצאת ספרד.
2. כתוב את שמה של המדינה הנמצאת ממערב לספרד בחצי האי.
3. כתוב איזו מדינה מבין השתיים גדולה יותר בשטחה?
4. כתוב את שם שכנתה של ספרד הנמצאת מצפון לה.
5. כתוב את שם הים ושם האוקיינוס המקיפים את ספרד.
6. זהה במפה קו אורך אחד וקו רוחב אחד החוצים את ספרד וכתוב את מספרם כפי שמופיע במפה.

המדינה היא ספרד שאלה 1 - שאלת חובה
הנושאים: מיקום, שכנות, יחידות נוף (34 נקודות) סעיף שני (10 נקודות)

לפניך רשימה הכוללת שלוש ערים:
מדריד, סביליה, סגוביה (היעזר במפה המצורפת לבחינה).
מצא את הערים באטלס.
ציין ליד שמה של כל עיר מה גובה העיר ומה שם יחידת הנוף בה היא נמצאת.

המדינה היא ספרד שאלה 1 - שאלת חובה
הנושאים: מיקום, שכנות, יחידות נוף (34 נקודות)
סעיף שלישי (12 נקודות)
מתח קו דמיוני מהעיר מדריד לעיר בילבאו (בצפון מערב ספרד).
(היעזר באטלס ובמפה המצורפת לבחינה).
תאר שני מאפיינים ליחידה זו:
מאפיין אחד פיסי (כמו: גובה, תיאור קו החוף, נהרות, אקלים, מחצבים).
מאפיין אחד אנושי (כמו: צפיפות אוכלוסייה, סוגי ישובים, חקלאות, תעשייה)..
שימו לב לקו בין מדריד לבילבאו – ולאורכו ניתן לראות מאפיינים פיסיים ואנושיים

https://www.youtube.com/watch?v=3e_Z_rMX3lg

יום בכדור הארץ

[https://www.youtube.com/watch?v=z-](https://www.youtube.com/watch?v=z-TrbhdIDC0)

[TrbhdIDC0](https://www.youtube.com/watch?v=z-TrbhdIDC0)

מסע במערכת השמש – קווי אורך ורוחב

[https://www.youtube.com/watch?v=Q87Cnh5i](https://www.youtube.com/watch?v=Q87Cnh5i_rYY)

[rYY](https://www.youtube.com/watch?v=Q87Cnh5i_rYY)

מפת העולם וישראל

[https://www.youtube.com/watch?v=VVZl6fzVJ](https://www.youtube.com/watch?v=VVZl6fzVJ3g)

[3g](https://www.youtube.com/watch?v=VVZl6fzVJ3g)

מבנה האטלס